

## PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA z *historii*

obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

Zasady oceniania z *historii* zostały opracowane na podstawie:

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2572);
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 438);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 czerwca 2024 zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 966);
5. Wewnętrznych Zasad Oceniania Szkoły Podstawowej nr 43 im. Simony Kossak w Białymstoku.

## ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowe Zasady Oceniania mają na celu:

- 1) Bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- 2) Zaznajomienie ucznia z poziomem jego osiągnięć oraz motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 3) dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

## CELE EDUKACYJNE

**Celem działań edukacyjnych** podejmowanych przez nauczycieli historii jest stworzenie warunków, które umożliwią uczniom klas IV–VIII zapoznanie się z historią Polski i świata, z czynami przodków „małej ojczyzny”, przez losy kraju, jego najbliższych sąsiadów, aż po dzieje zwane powszechnymi.

Podczas przedmiotu historii w naturalny sposób kształtowane są takie wartości jak: ojczyzna, naród, państwo, symbole narodowe i państwowe, **patriotyzm**, pamięć historyczna, prawda, sprawiedliwość, dobro, piękno, wolność, solidarność, odpowiedzialność, odwaga, krytycyzm, tolerancja, tożsamość, kultura.

Poznanie ważnych wydarzeń z dziejów narodu polskiego, zwłaszcza poprzez dokonania wybitnych postaci historycznych; zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi i religijnymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich to rola historii.

Rozbudzanie poczucia miłości do ojczyzny przez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego jest kształtowane podczas realizacji przedmiotu historia.

Równie ważne jest kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo, utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej. Istotne jest budzenie przekonania, że nie można budować przyszłości bez pamięci historycznej, bez kształtowania szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz wyrabiania poczucia troski o pamiątki i zabytki historyczne.

Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną są podstawą

budowania szacunku dla innych ludzi oraz dokonań innych narodów.

Kształtowanie zrozumienia dla takich wartości jak: prawda, dobro, sprawiedliwość, piękno, rozwijanie wrażliwości moralnej i estetycznej oraz rozwijanie wyobraźni historycznej są także kształtowane podczas realizacji przedmiotu historia.

Historia kształtuje także zdolności humanistyczne, sprawność językową, umiejętności samodzielnego poszukiwania wiedzy i korzystania z różnorodnych źródeł informacji, formułowania oraz wypowiadania własnych opinii.

## **CELEKSZTAŁCENIA:**

### **1. Chronologia historyczna.**

Odróżnianie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.

Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.

Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.

Umieszczanie procesów, zjawisk i faktów historycznych w czasie oraz porządkowanie ich i ustalanie związków przyczynowo-skutkowych.

Dostrzeganie zmiany w życiu politycznym społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym.

### **2. Analiza i interpretacja historyczna.**

Krytyczne analizowanie informacji uzyskanych z różnych źródeł (w tym kartograficznych), próba wyciągania z nich wniosków.

Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.

Rozróżnianie w narracji historycznej warstwy informacyjnej, wyjaśniającej i oceniającej.

Objaśnianie związków przyczynowo-skutkowych, analizowanie zjawisk i procesów historycznych.

Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla zrozumienia procesów zachodzących w współczesności.

### **3. Tworzenie narracji historycznej.**

Konstruowanie ciągów narracyjnych przy wykorzystaniu zdobytych informacji źródłowych. Posługiwanie się pojęciami historycznymi i wyjaśnianie ich znaczenia.

Przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko w odniesieniu do procesów i postaci historycznych.

Tworzenie krótkich i długich wypowiedzi: planu, notatki, rozprawki, prezentacji.

## **OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODLEGAJĄCE OCENIE:**

### **1. Wiedza**

- sprawdzenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.

## 2. Umiejętności

Nalekcjach historii oceniane będą:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,
- czytanie ze zrozumieniem (tekst z podręcznika),
- analiza prostego tekstu źródłowego,
- posługiwanie się podstawowymi pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na osi czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenie przyczynowo – skutkowe, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródeł informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- umiejętność narysowania drzewa genealogicznego,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (wypracowania, tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad),
- praca w grupie i w ścisłej współpracy,
- prowadzenie esztytu przedmiotowego

### WYMAGANIA PROGRAMOWE/KRYTERIA OCENY Z HISTORII:

**Ocenę celującą** otrzymuje uczeń, który:

- Posiada wiedzę i umiejętności obejmujące pełny zakres programu nauczania historii w danej klasie;
- Samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia;
- Biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych;
- Potrafi stosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań problemów w nowych sytuacjach.

**Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii w danej klasie;
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;
- Samodzielnie rozwiązuje problemy ujęte w programie nauczania;

**Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował zdecydowaną większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie;
- Poprawnie posługuje się pojęciami historycznymi;
- Popełnia nieznaczne błędy w chronologii historycznej, tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, prezentację;
- Samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

**Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował umiejętności i wiadomości w stopniu zadowalającym;
- Wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności.

**Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu programu, ale te braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z historii w ciągu dalszej nauki;

- Rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

**Ocenę niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania z historii w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach nie pozwalają na dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu;
- Nie prowadził zeszytu z historii;
- Nie jest w stanie wykonać zadania o niewielkim stopniu trudności.

## **SPOSÓB SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:**

**Sprawdziany** – po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej i poprzedzone powtórzeniem. W przypadkach niezależnych od ucznia (choroba, sprawy rodzinne), uczeń jest zobowiązany do napisania zaległej pracy w terminie dwóch tygodni lub uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzane i ocenione prace pisemne uczeń i jego rodzice otrzymują do wglądu w szkole.

**Kartkówki** – obejmują maksymalnie materiał z trzech jednostek lekcyjnych i nie muszą być zapowiedziane.

Nauczyciel ma obowiązek zwrócić sprawdzone prace klasowe, sprawdziany, testy i kartkówki w terminie do dwóch tygodni roboczych. Sprawdzane i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas zajęć dydaktycznych. Rodzice mogą otrzymać pisemne prace kontrolne do wglądu podczas zebrań lub innych osobistych kontaktów z nauczycielem. Prace pisemne nie wydajesz rodzicom do domu oraz nie wykonuje się ich kopii.

**Odpowiedzi ustne** – obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

**Zaangażowanie i praca na lekcji, aktywność** – oceniane jest na bieżąco i bieżący materiał.

**Praca w grupie** – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cała grupa lub indywidualni uczniowie. Ocenie podlegają umiejętności:

- planowania i organizowania pracy grupowej
- efektywnego współdziałania
- wywiązywania się z powierzonych ról
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy

**Udział i znaczący sukcesy** w Wojewódzkim Konkursie Historycznym, olimpiadach historycznych, konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

**Wpływ na ocenę** również postawa ucznia wobec przedmiotu, odzwierciedlająca się w wysiłku wkładanym przez ucznia w proces uczenia się, przygotowanie do zajęć.

**Przy ocenianiu stosuje się następujący przelicznik procentowy:**

|      |   |     |   |              |
|------|---|-----|---|--------------|
| 100% | - | 95% | - | celująca     |
| 94%  | - | 85% | - | bardzo dobra |
| 84%  | - | 75% | - | dobra        |

|     |   |     |   |                |
|-----|---|-----|---|----------------|
| 74% | - | 50% | - | dostateczna    |
| 49% | - | 30% | - | dopuszczająca  |
| 29% | - | 0%  | - | niedostateczna |

### Dodatkowe symbole używane przy ocenie:

„+” – zaangażowanie i praca na lekcji, krótka praca domowa, krótka odpowiedź ustna  
 6 znaków, „+” – ocena celująca, 5 znaków, „+” – ocena b.dobra  
 „-” – nieprzygotowanie do lekcji 3 znaki, „-” – ocena niedostateczna  
 „np.” – nieprzygotowanie do lekcji zgłoszone na początku zajęć.

### Zasady zgłaszania nieprzygotowania do lekcji

Uczeń może zgłosić brak obowiązkowego wyposażenia (podręcznik, zeszyt przedmiotowy) dwa razy w ciągu semestru. Nieprzygotowanie odnotowane jest wpisem do Dziennika Vulcan: „np” Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i lekcji powtórzeniowych. Brak przygotowania do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed lekcją.

### Zasady poprawiania ocen

Poprawa sprawdzianów jest dobrowolna, uczeń może poprawić jednorazowo każdy sprawdzian, z którego otrzymał ocenę niedostateczną oraz dopuszczającą. Przy poprawianiu sprawdzianów kryteria ocen nie zmieniają się. Otrzymana przy poprawie ocena również wpisana jest do dziennika.

Jeżeli z pracy klasowej uczeń uzyska ocenę niedostateczną, to ma możliwość zaliczenia danej części materiału w formie pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w ciągu dwóch tygodni. Oceny z kartkówek, prac domowych i odpowiedzi nie można poprawiać. Uzasadnienie: uczeń powinien pracować systematycznie. Sprawdziany zawierają materiał programowy sprawdzony podczas kartkówek, prac domowych i odpowiedzi – poprawa pracy klasowej świadczy o opanowaniu materiału z działu.

Nie oceniasię ucznia w pierwszym dniu podłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

### Sposób ustalania oceny śródrocznej i rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych, lecz ustalana jest na podstawie średniej ważonej. Ocena ta uwzględnia wszystkie oceny częściowe za poszczególne umiejętności ucznia.

1. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów aktywności według następującej kolejności i wagi:

- sprawdziany - **waga 3**
- kartkówki, odpowiedź ustna, projekt - **waga 2**
- zaangażowanie i aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupie, praca długoterminowa, prace dodatkowe, - **waga 1**

Średnia ważona, obliczana wg poniższego wzoru, jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

|  | Średnia ważona     | Ocena         |  |
|--|--------------------|---------------|--|
|  | $1,6 < W \leq 2,6$ | dopuszczający |  |
|  | $2,6 < W \leq 3,6$ | dostateczny   |  |

|                                                                 |  |                    |              |  |
|-----------------------------------------------------------------|--|--------------------|--------------|--|
| $W = \frac{\text{Suma iloczynów (ocena x wa)}{\text{Suma wag}}$ |  | $3,6 < W \leq 4,6$ | dobry        |  |
|                                                                 |  | $4,6 < W \leq 5,6$ | bardzo dobry |  |
|                                                                 |  | $W > 5,6$          | celujący     |  |

2. Ocena roczna wyliczana jest jako średnia ważona ocen wynikających z ocen uzyskanych w III semestrze – zaokrąglona do liczby całkowitej.

### Sposoby informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i osiągnięciach

- zapoznanie uczniów z Przedmiotowymi Zasadami Oceniania w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego,
- ocenę cząstkową są jawne, oparte o opracowane kryteria,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne o mawiane są w czasie zajęć,
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są do wglądu dla ucznia i rodzica,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego,
- prace ucznia udostępniane są rodzicom w czasie zebrań, konsultacji i indywidualnych spotkań,
- o uzyskanych przez ucznia ocenach i jego zachowaniu rodzic jest informowany poprzez dziennik elektroniczny, na zebraniach, w czasie konsultacji lub indywidualnych spotkań.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z historii zostały opracowane przez nauczycieli zespołu humanistycznego.